

Buurt zwijgt over reljongeren

Door LAURA SCHALKWIJK

ROTTERDAM - Marokkaanse reljongeren die een hele buurt terroriseren. Ze rijden op de snelste scooters, met de mooiste meiden achterop.

De eens zo verpauperde Peperklip in Rotterdam-Zuid is na bemoeienis van de organisatie Werken aan de Stad anno 2008 een gebouw waarin mensen weer graag willen wonen. FOTO JACQUELINE DE HAAS

Moeten ze de gevangenis in? Dan gaan ze daar lekker fitnesssen. Komen ze weer vrij? Dan worden ze onthaald als (gespierde) helden. Halen ze met hun overlast de televisie? Dan zien ze dat als hun moment of fame. En die paar 'Robin Hoods' krijgen ook de kans om stoer te zijn. De buurt zegt er niets van. Hun ouders evenmin.

„Sterker nog, zij, vaak moeders, vergoelijken het gedrag van hun zonen”, zo analyseren Ton Huiskens en Ergül Kaygun. Het tweetal runt sinds jaar en dag het bedrijf Werken aan de Stad, een

organisatie die wijken, buurten, straten en gebouwen waar problemen zijn, aanpakt.

Dat doen ze met succes, zeggen ze zelf. En ze hebben bewijs. De Peperklip, in 2003 nog een verpauperd Rotterdams gebouw met vijfhonderd woningen, is anno 2008 een flat waar mensen weer graag willen wonen. Het bureau past nu dezelfde methodes toe in onder meer Hoofddorp, Eindhoven, Weert, Tilburg en Den Haag. Soms pakken ze een gebouw aan, de andere keer een straat of een hele wijk.

De gemeente Gouda, waar Marokkanen de wijk Oosterwei terroriseren, heeft zich nog niet gemeld. „Maar als ze me zouden bellen, dan is het tijd in Oosterwei over een paar jaar gekeerd,” zegt Huiskens. „Die uitdaging durf ik wel aan.’

Problemen in een wijk, buurt of straat ontstaan geleidelijk. Kaygun: „In sommige buurten rommelt het al twintig jaar. Elk jaar wordt het weer wat erger. En elke keer roept men op tot actie. Dan gooien ze er weer een jongerenwerker tegenaan. Of nóg een buurtcentrum. Of zo'n opgedrongen multiculturele buurtbarbecue. Maar het helpt echt niet, want het hielp tien jaar geleden ook niet.’

In een probleemwijk voelen mensen zich niet veilig en ook de vriendelijkheid is ver te zoeken. „De zin: 'ik maak je dood' is normaal taalgebruik geworden,” zegt Huiskens, verwijzend naar de doodsbedreiging tegen een Amsterdamse ambulancemedewerker een paar weken geleden. „De herrieschoppers zijn vaak in de minderheid. In Oosterwei zijn het maar een paar Marokkanen die de ziel van de buurt claimen. Eigenlijk zou je ze moeten aangeven voor diefstal van het wijkmerk.’

Wat is dan wel de oplossing? Huiskens en Kaygun zouden eerst zes tot acht weken in Oosterwei gaan wonen. „Om te kijken wat er gebeurt,” zegt Kaygun. „Dat doen we soms met acht man. Een Antilliaanse, een Nederlandse, een oudere en een jongere. Pas dan krijg je een echt goed beeld.’

Dan volgt de aanpak, een fysieke en een sociale. „Enerzijds moet je keiharde afspraken maken met gemeente, politie en corporaties. Zij moeten jongens straffen en ze sancties opleggen en

gebouwen opknappen en weer veilig maken.’’

Maar het échte probleem zit in het ontbreken aan beschaving. „De vriendelijkheid is uit de samenleving. We moeten de buurt weer trainen en sommige ouders moeten leren hoe hun kind op te voeden,’’ zegt Huiskens. „Een gevoelig onderwerp,’’ weet Kaygun.

„Laatst hoorde ik een vijfjarig kindje een volwassene uitmaken voor dikzak. Moeder stond erbij, maar deed niets. Andere moeders zeiden ook niets. Dat moet veranderen.’’ Huiskens: „Wilders houdt wat dat betreft ook de onbeschaafdheid in stand, door zijn manier van debatteren en verwijzen naar het Marokkaanse tuig. De overheid moet juist een goed voorbeeld zijn voor de samenleving.’’

Kleine en grote problemen en fysiek of sociaal, het duo zoekt voor alles wat nodig is een oplossing. Huiskens vergelijkt hun werkwijze met Schiphol. „Daar komen elke dag duizenden gestreste en soms dronken mensen. Maar loopt het echt uit de hand? Nee. Een floormanager houdt alles in de gaten, lost zelf dingen op in plaats van ze af te schuiven. In de wijken stellen wij ook zo’n manager aan. Eentje die echt betrokken is bij de wijk en bereikbaar is. Als er een koffer van de band valt, legt-ie ’m er zelf weer op. Dat werkt natuurlijk veel beter dan zo’n wijkcomité dat eens in de maand vergadert.’’

Als alles eenmaal loopt, dan zit het werk van Huiskens en Kaygun erop. „Wij ontwikkelen het. De rest moet zorgen voor het beheer. En echt, het lukt ons in elke wijk.’’